

K HISTORII PRŮMYSLU A TECHNIKY NA MORAVĚ A VE SLEZSKU III. OD KONCE 18. STOLETÍ DO ROKU 1918

Pavla Dubská

Pod záštitou Technického muzea v Brně a ve spolupráci s Katedrou historie Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně a Společností pro dějiny vědy a techniky se ve dnech 29. a 30. října 2014 uskutečnil v pořadí již třetí mezinárodní odborný seminář věnovaný hospodářským a sociálním dějinám Moravy a Slezska v období od konce 18. století do roku 1918. Místem konání byl již tradičně přednáškový sál brněnského technického muzea.

V průběhu dvoudenního jednání zaznělo dvacet sedm příspěvků v českém i polském jazyce. Seminář byl rozdělen celkem do pěti tematických bloků, a sice Jednotlivá průmyslová odvětví a jejich historie, Prameny k dějinám průmyslu, Muzeum, historie a veřejnost, Vývoj techniky a Dějiny každodennosti a všedního života.

Odpolední blok prvního dne, který se téměř výhradně věnoval vývoji a stavu poznání textilního průmyslu, zahájili zástupci olomoucké katedry historie Michael Viktořík s příspěvkem *Dějiny průmyslového podnikání v Šumperku 1850–1945 (1948)* a Pavla Dubská, která se ve svém vystoupení nazvaném *Textilní průmysl v dějinách města Šumperka – současný stav výzkumu a jeho další perspektivy* pokusila shrnout a kriticky zhodnotit dosavadní poznání o dějinách šumperského textilu a poukázat na možnosti dalšího výzkumu.

Odpolední část programu otevřel Milan Myška s velmi cennou přednáškou na téma *Obchodní rejstřík – významný pramen ke studiu dějin průmyslového podnikání*. Následovaly příspěvky zaměřující se na problematiku prezentace dědictví hospodářských dějin široké veřejnosti. Na tomto místě je třeba vyzvednout především referát Petry Svobodové a Jaromíra Hanáka („Svět brněnské buržoazie mezi Löw-Beer a Tugendhat“: *připravovaná expozice v památkově obnovené Vile Löw-Beer*) a dále společnou prezentaci Adrianý Farowicz a Aleksandry Bury (*Muzeum Drukarstwa w Cieszyńie*). Větší pozornost byla v rámci semináře poprvé věnována vývoji zemědělství, jmenovitě v příspěvcích Marka Vařeky (*Modernizační tendence rakouské vlády na přelomu 18. a 19. století ve slezském zemědělství*), Ivany Šrámkové (*Přístupy k zemědělství v oblasti vyškovského německého jazykového ostrůvku*) a Martiny Šlancarové, které hovořila o tradici kroměřížských zemědělských

škol. Stranou nezůstala ani otázka sociální, o níž přednášel František Čapka (*K problematice sociálního zákonodárství v 2. polovině 19. století*) či Irena French (*Allgemeines Krankenhaus der Evangelischen Gemeinde in Teschen*).

Druhý den jednání přinesl ve dvou blocích celou řadu rozmanitých příspěvků. Pozornost byla věnována jak historii podniků či jednotlivých odvětví (např. v referátech Piotra Keniga, Pavly Svobodové, Jana Gromnici či Karla Malého a Radima Gondy), tak také vynálezům a vynálezčům (zejména Bohumír Smutný, Michal Plavec). K problematice spolkové činnosti přispěl svou přednáškou Petr Nekuža, který referoval o historii Spolku inženýrů a architektů. Celý seminář pak uzavřel příspěvek Jana Doubka nesoucí název *Větrné mlýny na Moravě v 19. století*.

V průběhu semináře následovala po skončení každého bloku živá diskuse, která přinesla celou řadu podnětných postřehů a připomínek. Společným výstupem bude, tak jako v obou předcházejících letech, kolektivní monografie, jejíž vydání je naplánováno na druhou polovinu roku 2015.

Mgr. Pavla Dubská
Katedra historie
Filozofická fakulta
Univerzita Palackého v Olomouci
Na Hradě 5
771 80 Olomouc
Česká republika
e-mail: pavla.dubska01@upol.cz